CHR. Ὑμέτερον.] Sequuntur quinque Trochaici Tetrametri catalectici, quorum ἔκθεσιν sequuntur Iambici duo, mox versiculi duo, prior ex duobus spondeis: alter ex binis Trochæis, post redit ad Iambicos: legerem autem potius ὑμέτερον δ' ἐντεῦθεν, vel ὑμὸν ἐντεῦθεν. Fecit autem Aristophanes, Mercurium statim consilium prius mutantem, & contra quod pertendebat de Pacis extractione solicitum, vt ostendat eum victum à patera aurea. Φιαλοῦμεν.] Verbum hoc videtur quibusdam ab Aristophane nouatum: Sed non ita est, nam antiqui vsurparunt, pro ὑπεζαλεῖν τῷ ἔργῳ, cùm accingunt se ad opus. Hom. αὐτὰρ γὰρ ἐφίπλεον ἔσθλὰ ἔργα. Idem Comicus noster in Vespis, οὐδὲ φιαλεῖς οἶδ' ὅτι, etsi illic intelligitur cacephaton. Grammatici φιάλω dictam putant quasi πιάλω, quasi liceat inde πιεῖν ἅλις. Ego putem φιαλεῖν primum dictum de libatione phialæ, inde traductum ad opus quodlibet, quòd qui incipit videtur delibare.

BISETVS. Διπλῆ ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετριμέτρων ἀκαταλήκτων.

Τρ. Σπένδοντες εὐχώμεθα, τὴν νῦν ἡμέραν,
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
Χ' ὅς τις προθύμως ξυλλάβοι τῇ κοινίῳ,
Τοῦτον τ' ἀνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.
Χο. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ δέχοιμ' ἂν με τὸν βίον,
Ἔχων θ' ἑταίραν, καὶ σκαλεύοντ' ἀνθρακας.
Τρ. Ὅς τις δ' πόλεμον μᾶλλον εἶ βούλεται,
Μηδέποτε παύσαιθ' ὧν τῷ Διόνυσ' ἄναξ,
Ἐκ τῆς ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.
Χο. Κεἴ τις ὑπὲρ τὴν τάξιαρχεῖν, οἱ φθονεῖ
Εἰς φῶς ἀγαγεῖν, ὦ πότνια γ' ἐν τῇ μάχῃ,
Πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷά περ Κλεώνυμος.

TRY. Libamus & precamur hunc lætum diem
Lucere Græcis prospera omnia omnibus,
Funesq; quisquis hos lubens prehenderit,
Nunquam ille clypeum aut arma miles induat.
CH. At pace vitam me iuuet producere,
Dum teneam amicam & suscitem carbunculos.
TR. Pro pace quisquis esse bellum mauolet,
Indesinenter vellat ex cubitis suis
O diue Liber spiculorum cuspides.
CH. Quòd si ordines quis postulans se ducere
Dias tibi auras luminis Diua inuidet,
In prælio alter ille sit Cleonymus:

Σχόλια. Σπένδοντες εὐχώμεθα.] δοκεῖ δὲ τούτων αἰνίττεσθαι τὴν ὑπὸ Μελησίππου λεχθεῖσαν ἀπειλήν. ἐν ἀρχῇ γὰρ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πεμφθεὶς πρεσβευτὴς ὁ Μελήσιππος ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς οὐχ ὑπήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἠξίου ἀπαλλάττεσθαι λοιπὸν καὶ ἠρώμενος ὅπῃ τοῖς θείοις εἰπεῖν. ὡς ἥδε ἡ ἡμέρα πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν τοῖς Ἕλλησιν ἄρξει. ἐπεὶ οὖν τῆς τε πολέμου λοιπὸν ἀπαλλαχθήσεσθαι ἔμελλον, εἰς τοὐναντίον πάλιν ὁ ποιητὴς μετέστρεψε τὸν λόγον τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα. διπλῆ δὲ, καὶ ἐν ἑκάτερον στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι κδ. ὧν τελευταῖος, ὑποτείνει δὴ πᾶς. Ξυλλάβοι τῇ κοινίῳ.] ἀντιλαμβάνοιτο κοινίοις γὰρ αὐτὸν καταχωθεῖσαν ἀνεῖλκον. Μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.] μηκέτι παντοπλίαν βαστάζειν. ἀντὶ τοῦ ἀπεῖναι τῆς κακῶν τοῦ πολέμου. χρησίμως δὲ νῦν ἀντιπαρατίθησι τοῖς τοῦ πολέμου δυσχερέσι, τὰ τῆς εἰρήνης ἥδεα, προτρεπόμενος καὶ εἰς ἔρωτα αὐτοὺς φέρων αὐτῆς. Καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] ἀντὶ τοῦ ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας. οἷς ἐν ἀγρῷ διατρίβοντα. ἐπεὶ οὗτοι ὀπτῶσι βαλάνους καὶ σκαλεύουσι τοὺς ἄνθρακας ἐν τῷ ὀπτᾷν. ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ἄνθρακας λέγει. Ὅς τις δ' πόλεμον.] δύο πρόσωπα ταῦτα φησιν. ὧν ὁ μὲν εὔχεται. ὁ δὲ ἕτερος ἀπολυθῆναι τῇ εὐχῇ καταρώμενος λέγει. Ἐκ τῆς ὀλεκράνων.] ὀλέκρανον τινὲς τὴν ἀγκῶνα. ἢ τὸ ὑπὸ καμπῇ τῆς χειρὸς ὀξύ. ἐπώδυνος δὲ ὁ τόπος οὗτος, τοῖς τρωθεῖσιν εἰς αὐτόν. ἄλλως. ἀκίδας τὰ βέλη λέγει. ὅπως ἴωσι δὲ ἄξιον τί ποτε ἀπὸ ταῦτα βούλεται. οὐ γὰρ τὰ ξόανα οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ τὴν συστάδην μάχῃ μᾶλλον χαίρουσιν. ὀλέκρανα δ' λέγονται, τὰ τῆς ὠλένων κρανία. τουτέστι τῆς χειρῶν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ὀξὺ καὶ ὑπὸ καμπὴν τῆς χειρῶν λέγει ὀν ἀγκῶνα φαμέν. Κἄν τις ὑπὲρ τὴν τάξιαρχεῖν.] οἱ πρότεροι στίχοι πρὸς τὴν ἄνω κατάραν λέγουσι. εἰ δ' ἕτερον σιωπᾶτε, πάσχοι γε τοιαῦτα. ὡς τὸ τῷ χαφῶ εἶ, ὥστε ἐκείνῳ προσεπόλλυτο κατάραν, ὁ ἕτερος τὸν λόγον ἐκλεξάμενος ὑπεφέρε, ὅπερ τὸ ἐν τῇ ἑξῆς καταράς τὸ φέρεσθαι φησίν. Κλεώνυμος] τουτέστιν ἀχρηματοποιὸς ῥίπτων τὴν ἀσπίδα. ῥίψασπις γὰρ ὁ Κλεώνυμος. ὡς καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ λέγει φανερῶς.

CHR. Τὴν νῦν ἡμέραν.] Veri simile est resexisse comicum ad Melesippi comminationem, qui sub initium belli Peloponnesiaci, cùm legatus esset missus Athenas à Lacedæmoniis, neque persuasisset Athenienſibus, discessionem fecit, dixitque in finibus terræ Atticæ, Hæc dies multas & maximas clades inuehet omnibus Græcis. Nunc orationem illam mutat in melius Aristophanes, & tantum boni emersurum sperat ex Pacis conciliatione, quantum antea mali ominatus erat ex bello Melesippus. Ξυλλάβοι.] Hic ξυλλαβεῖν non est adiuuare vt antea, sed comprehendere. nam apud antiquos duplicem habebat significatum, vt notat Sudas. Σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] Ventilantem carbones vt solent qui in agris sunt, nam dum glandes torrent, mouent carbones. Fortassis autem per ἄνθρακας innuit τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, nam & glans vocatur τὸ τοῦ ἀνδρὸς, & huic nequitiæ proprium verbum est τὸ σκαλεύειν, vt & fodere Latinum, quod à Grammaticis exponitur ἀκολαστάνειν. Sic etiam σκαλαθύρειν pro σιωπᾶσθαι, & vsus est poeta noster in concionatricibus. Sanè non abest quin sub vtraque voce lateat obscœnus sensus, vt & mox cùm ait κεκιθάς. Ὅς τις δὲ] chorus & Trygæus Amœbææ personæ non bellicosos sed belli causas insectantur Satyricè.

Ολε-